

ETIČKI KODEKS STUDENATA MEDICINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Preambula

Studenti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci (u daljnjem tekstu: Fakulteta) donose ovaj kodeks kako bi u svim aspektima vlastitih svakodnevnih aktivnosti promicali etičke vrijednosti i ukazivali na ponašanja suprotna njima. Ovim kodeksom posebno se potiče humanost i kolegijalnost sudenata, kao i afirmativan odnos prema nastavi i znanstvenoistraživačkom radu.

Spominjanje *studenta* u odredbama ovog kodeksa podrazumijeva sve polaznike/polaznice svih studijskih programa, smjerova i godina zastupljenih na Fakultetu. Izraz *nastavnik* obuhvaća sve suradnike/ce, nastavnike/ce i vanjske suradnike/ce Fakulteta, a pod pojmom *pacijent* podrazumijevaju se pacijenti i pacijentice koji/je u ustanovama-nastavnim bazama Fakulteta sudjeluju u vježbama kao dijelu nastave.

Ovaj *Etički kodeks studenata Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci* (u daljnjem tekstu: Kodeks) naslanja se prvenstveno na studentsko i nastavničko iskustvo te *Etički kodeks za studente/studentice Sveučilišta u Rijeci* (2005.), a čini cjelinu zajedno s *Etičkim kodeksom nastavnika, znanstvenika i suradnika Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci* (usvojen listopada 2010.) te Etičkim kodeksom stručnih službi Fakulteta (pred izradom).

Odnos student-nastavnik

Članak 1.

Student je dužan odnositi se prema nastavniku i ostalim djelatnicima Fakulteta onako kako očekuje da se oni odnose prema njemu, s poštovanjem i u skladu s vrijednostima akademske zajednice. Dakle, studenti se prema nastavnicima i ostalim djelatnicima Fakulteta odnose s poštovanjem i u skladu s utvrđenim vrijednostima akademske zajednice.

Članak 2.

Osnova odnosa student-nastavnik jest prijenos znanja te stjecanje vještina i kompetencija tijekom poučavanja. I u situacijama stresa uzrokovanim studentskim obvezama ili osobnim problemima od studenata se očekuje iskazivanje profesionalnog stava prema nastavniku te neizražavanja mogućih pozitivnih ili negativnih osjećaja. Osim ishoda učenja svaki drugi oblik i način stjecanja prednosti u odnosu na druge kolege-studente smatra se neprihvatljivim te pritiskom na nastavnika.

Članak 3.

Po završetku svih obveza i položenog ispita iz kolegija predmetnog nastavnika, student može razvijati suradnju s nastavnikom, zasnovanu na načelima istraživačkog, znanstvenog i nastavnog rada, ili odnos druge prirode.

Članak 4.

Student kao suradnik u nastavi tj. demonstrator dužan je opravdati ukazano nastavnikovo povjerenje odgovornim obavljanjem zadanih obveza te, zajedno s nastavnikom, pratiti izvođenje nastave i korisnim sugestijama raditi na njenom poboljšanju.

Demonstratori su dužni pripremu za izvođenje nastave (vježbi) dati na uvid i pregled predmetnom nastavniku, a tijekom vježbi odnositi se prema studentima s razumijevanjem i poštovanjem.

Članak 5.

Student kojemu je na početku studija dodijeljen mentor, trebao bi redovito izvješćivati mentora o izvršenju studentskih obveza i svom napredovanju, a u slučaju poteškoća pri izvršenju svojih studentskih obveza, zajedno s mentorom poraditi na njihovom konstruktivnom rješenju.

Student je dužan javiti se prvi puta mentoru u roku od mjesec dana od dobivanja informacije o dodjeli mentora, te s mentorom utvrditi zajedničke dužnosti, obveze i rokove njihovog izvršenja.

Ukoliko student uoči da mentor ne izvršava svoju obvezu, dužan je o tome izvijestiti prodekana za nastavu.

Članak 6.

Student je dužan poštivati zakazano vrijeme koje je nastavnik i/ili mentor odredio za konzultacije, a za ostala pitanja van termina konzultacija može nastavnika i/ili mentora kontaktirati službenim sredstvima komunikacije.

Članak 7.

U realizaciji kolegija u kojima sudjeluju pacijenti, studenti su dužni prema pacijentima odnositi se s osobitim poštovanjem i uvažavanjem, a posebno tijekom za pacijente neugodnih dijagnostičkih i terapijskim postupaka. Tijekom boravka u prostoru bolnice ili druge zdravstvene ustanove u kojoj obavljaju praksu, studenti su dužni nositi čistu radnu odjeću (uniformu) i na njoj istaknutu studentsku iskaznicu.

Ovim se kodeksom posebno obvezuje studente da se odijevaju neupadljivo i primjereno njihovoj ulozi kao i dignitetu ustanove kojoj pripadaju. Također od studenata se očekuje da za vrijeme nastave, kao i u kontaktu s pacijentima

Svako predstavljanje studenta, ma s koje strane došlo (od samog studenta, liječnika ili nastavnika), kao doktora/liječnika ili već završenog drugog zdravstvenog djelatnika, smatra se povredom ovog Kodeksa.

Ukoliko nastavnik studenta predstavi pacijentu kao doktora/liječnika, ili drugog zdravstvenog djelatnika, student ima obvezu upozoriti pacijenta, po mogućnosti u prisutstvu nastavnika, na svoj studentski status.

Članak 8.

Težom povredom ovoga Kodeksa određuje se studentsko komentiranje simptoma, nalaza ili medicinske odluke nastavnika pred pacijentima. U skladu s dobrom medicinskom praksom, svaku nejasnoću u pogledu donesene ili izrečene medicinske odluke studenti su dužni raspraviti/komentirati s nastavnikom u jednom od oblika nastavnog rada u kojem ne sudjeluju pacijenti. Pri iznošenju nejasnoća u komentaru na odluku nastavnika, studenti su dužni zaštititi integritet i identitet pacijenta na kojega se odluka odnosi. Ugrožavanje integriteta i identiteta pacijenta smatra težom povredom ovog Kodeksa.

Članak 9.

Ukoliko uoči da se nastavnik neetički odnosi prema pacijentu (ne poštuje dostojanstvo pacijenta, ne štiti njegova prava ili mu nanosi štetu), student je dužan o tome obavijestiti voditelja kolegija ili pročelnika katedre na kojoj je nastavnik djelatatan.

Članak 10.

Studenti su dužni pripremiti se za izvođenje vježbi. Ukoliko nisu spremni za izvođenje vježbi, dužni su o tome unaprijed obavijestiti predmetnog nastavnika. Svaku nedoumicu dužni su iskazati predmetnom nastavniku prije kontakta s pacijentom. Ukoliko pri izvedbi vježbi učine pogrešku koja bi za posljedicu mogla imati uznemiravanje ili pogoršanje zdravstvenog stanja pacijenta, studenti su dužni pozvati predmetnog nastavnika i zajedno s njim spriječiti/otkloniti nastalu grešku.

Članak 11.

Od studenata se očekuje da na nastavu, posebno kliničku nastavu, te na Zavode na kojima je to posebno istaknuto dolaze uredne kose, svezane u rep, te urednih i kratkih noktiju. Nadalje, studenti su dužni voditi brigu o potencijalnim prijetnjama prijenosa zaraznih i sl. bolesti putem brade, nakita etc.

Odnos student-student

Članak 12.

Međusobni odnos studenata zasniva se na odgojno-obrazovnim vrijednostima, uzajamnom razumijevanju, jednakosti prilika i načelu socijalne integracije. Sukladno tome, svaki student obvezan je poštivati prava i obveze te akademski integritet drugih studenata. Svako onemogućavanje nesmetanog sudjelovanja studenta u bilo kojem obliku nastavnog rada smatra se povredom ovog Kodeksa.

Članak 13.

Svaki oblik diskriminacije teža je povreda ovog Kodeksa. Student je dužan dekanu/upravi Fakulteta pismeno prijaviti iznošenje diskriminirajućih stavova na osnovi rase, spola, religije, etničke i nacionalne pripadnosti, spolne orijentacije, imovinskog stanja, obiteljskog ili bračnog statusa, trudnoće, obiteljskih obveza, starosti, invalidnosti, tjelesnog izgleda, političkog opredjeljenja i zdravstvenog stanja.

Članak 14.

Zabranjena je prodaja i konzumiranje alkoholnih i opojnih sredstava među studentima. Uočavanje ovakve pojave student je dužan prijaviti dekanu/upravi Fakulteta. U slučaju da za takvu pojavu zna, a ogluši se o nju, student postaje njenim sudionikom.

Članak 15.

Student je dužan drugim studentima iznositi istinite, pravovremene, provjerene i točne informacije kao i nastavni materijal. Svaki oblik zlouporabe istine smatra se povredom ovog Kodeksa.

Članak 16.

Poticanje i pomaganje drugog/ih studenta/ata u aktivnom i pasivnom nepoštivanju odrednica ovog Kodeksa, kao i za sudjelovanje u radnjama suprotnim ovom Kodeksu, smatra se njegovom težom povredom.

Članak 17.

Student ima pravo uvida isključivo u vlastite osobne i druge podatke i dokumentaciju kojima raspolažu nastavnici i službe Fakulteta, osim u slučaju ako zakonom ili pravilnikom nije drugačije određeno.

Studentski izbori i predstavnici

Članak 18.

Studentski predstavnik je osoba koju su izabrali studenti određene godine i studija prema Statutu Studentskog zbora Medicinskog fakulteta u Rijeci.

Članak 19.

Izbori za studentske predstavnike održavaju se svake dvije godine, unutar Zakonom određenih termina.

Studentski izbori organiziraju se i provode u skladu s načelima pravednosti i demokratičnosti. Studenti Fakulteta potiču se da glasuju na studentskim izborima i izaberu kandidate koji će svojim radnim i moralnim kvalitetama pridonositi ugledu studenata i Fakulteta.

Pravo na kandidaturu za studentskog predstavnika imaju svi studenti Fakulteta pojedine godine i studija. Svako onemogućavanje kandidature studenta smatra se povredom ovog Kodeksa.

Kandidat za predstavnika dužan je informirati studente koje predstavlja javno o svojoj kandidaturi, te iznijeti plan i program rada.

Članak 20.

Studentski predstavnik ne smije ni na koji način biti i djelovati u sukobu interesa, iskorištavati svoj položaj u svrhu materijalne i/ili nematerijalne dobiti, probitka u nastavi, te u svrhu prikupljanja političkih bodova.

Članak 21.

Studentski predstavnik mora biti otvoren i spreman na suradnju sa svim studentima Fakulteta, biti im primjerom te štiti ugled Fakulteta u svim vanfakultetskim aktivnostima. Studentski se predstavnik posebno potiče na sudjelovanje i promociju studentskog aktivizma na vannastavnim sadržajima.

Članak 22.

Studentski predstavnik dužan je, na samom početku svog mandata, prikupiti podatke (e-mail i/ili broj mobitela) svih studenata godine i studija koje zastupa u svrhu prenošenja informacija i ostvarivanja komunikacije.

Studentski predstavnik ima obvezu kontinuirano i obostrano komunicirati sa studentima koje predstavlja, te ih jednom mjesečno, a po potrebi i češće, informirati o svim činjenicama vezanim uz njihovo studiranje.

Članak 23.

Studentski predstavnik dužan je odgovoriti na upit studenata u roku od dva dana. Odmah nakon svog izbora, studentski predstavnik dužan je predstaviti se predmentnim

nastavnicima, upoznati ih sa svojom funkcijom, te zajedno s njima promptno rješavati probleme i pitanja vezana uz nastavni predmet.

Studentski predstavnik ima obvezu aktivno sudjelovati na svim sjednicama Fakultetskog vijeća i ostalim razinama odlučivanja, zastupati interese i prava svih studenata te studente obavještavati o odlukama Fakultetskog vijeća.

Članak 24.

Studentski predstavnik u svom radu mora uvažavati stavove i zahtjeve većine studenata, neovisno o svojim vlastitim ili interesima pojedine studentske skupine. U slučaju konflikta između zahtjeva, student predstavnik ima pravo izdvojiti vlastito stajalište, ali njime ne smije onemogućavati provođenje zahtjeva većine studenata koje predstavlja.

Nastava i znanstveno-istraživački rad

Članak 25.

U svim oblicima nastave, student ima pravo na iznošenje i razmjenu mišljenja i stavova vezanih uz nastavni predmet. U skladu s dobrom studentskom praksom, od studenata se očekuje da njihova mišljenja i stavovi budu utemeljeni na znanju, činjenicama, stečenim vještinama i postignutim kompetencijama.

Članak 26.

Student mora biti na vrijeme obaviješten o rasporedu nastave i, preko studentskog predstavnika, o svim izmjenama u rasporedu. Studentski predstavnik ne smatra se odgovornim u slučajevima u kojima studenti ne pokazuju interes za dotične promjene, niti u slučajevima kada nastavnik promjeni satnicu ne koristeći navedeni sustav informiranja.

Članak 27.

Student mora biti unaprijed (na početku akademske godine) informiran o načinu sustavnog praćenja i ocjenjivanja tokom nastave i ispita te prema kojim se objektivnim kriterijima formira konačna ocjena. Tako postavljeni kriteriji moraju se zadržati do kraja trajanja nastave iz tog kolegija, osim u slučaju da se izmjene dogovorno donesu od strane predstavnika studenata i voditelja katedre po načelu „*in favorem studentum*“.

Ukoliko to zatraži, student ima pravo na uvid i primjereno pojašnjenje ostvarenih ocjenskih bodova, te ukupne ocjene postignute realizacijom nastavnog predmeta.

Student je dužan na vrijeme prijaviti i odjaviti ispit. U suprotnosti je s Kodeksom svako vršenje pritiska od strane studenata na prodekana za nastavu putem voditelja kolegija vezano uz zakašnjelu prijavu ili odjavu ispita. U skladu s ovim Kodeksom neprimjerenim se određuje svaki pritisak na nastavnika zbog vlastitog nezadovoljstva postignutim u realizaciji nastavnog kolegija. U slučaju žalbe na ocjenu studenti su dužni pokrenuti postupak predviđen Pravilnikom o ocjenjivanju Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o ocjenjivanju Fakulteta.

Članak 28.

Student je dužan dolaziti na nastavu na vrijeme. Svako kašnjenje na početak nastave bez jasno definiranog i od nastavnika odobrenog razloga te njeno napuštanje, smatra se neopravdanim i neprimjerenim. Iznimkom od ovog pravila može se smatrati obavještavanje nastavnika o drugačijem početku/kraju nastave. Slučajevi neopravdanog nedolaženja na

nastavu ne smiju biti razlogom za zahtjevom o nadoknadi. Svi slučajevi nedolaženja na nastavu usklađuju se s Pravilnikom o ocjenjivanju i kriterijima ostvarivanja ocjenskih bodova odgovarajućeg kolegija.

Postotak izostanka s nastave koji se tolerira prema vrijedećim pravilnicima Sveučilišta u Rijeci odnosno Fakulteta (30%), ne treba se smatrati poželjnim, već se studenti pozivaju da svoj izostanak svedu na minimum uvjetovan zdravstvenim i drugim opravdanim razlozima.

Članak 29.

Prepisivanje ili bilo koji drugi oblik falsificiranja objektivnih rezultata provjere znanja smatra se težom povredom načela ovog Kodeksa.

Težom povredom Kodeksa smatra se i nadopisivanje imena odsutnog studenta na službenu evidenciju prisustva na nastavi.

Članak 30.

Rezultati ispita su javni i moraju biti objavljeni na oglasnoj ploči matične katedre i na internim mrežnim stranicama Fakulteta.

Članak 31.

Studentu se mora omogućiti pristup adekvatnoj literaturi za svaki kolegij predviđen studijskim programom. Popis obvezne i dopunske literature mora biti dostupan na mrežnim stranicama Fakulteta, a za izborne kolegije koji su koncipirani prema studentskom izboru tema, literatura se određuje prema vlastitom afinitetu studenta i u dogovoru s predmetnim nastavnikom.

Članak 32.

Studentu mora biti omogućeno da od nastavnika dobije dodatne nastavne materijale za koje pokaže interes. Dobiveni materijal student može, uz prethodnu dozvolu nastavnika, postaviti na interne studentske mrežne stranice Fakulteta. Dobiveni nastavnikov materijal student nema pravo prodavati.

Članak 33.

Student ima pravo na evaluaciju izvedbe nastave svih kolegija kao i na uvid u rezultate provedene evaluacije. Studentu treba dati mogućnost da na otvoren i konstruktivan način, a bez bojazni od eventualnih sankcija u slučaju negativne ocjene, komentira kvalitetu izvođenja nastave i predlaže njeno unapređenje.

Članak 34.

Nastavu, kao i termine konzultacija i ispita, treba uskladiti s realnim i uobičajenim obvezama nastavnika i studenata, pri čemu veće pauze ("rupe") u dnevnom nastavnom rasporedu studenata treba svesti na neizbježne.

Članak 35.

Studenti imaju pravo i obvezu samostalnog i aktivnog sudjelovanja u izvođenju svih vježbi predviđenih Knjižicom kliničkih vještina. Pri tome treba posebnu pozornost obratiti na istinitost navedenih tvrdnji. Svako neslaganje studenta s napisanim ishodima vježbi napisanih u knjižici kliničkih vještina student je dužan prijaviti prodekanu za nastavu.

Kvalitetna priprema za nastavu sastavnim je dijelom njihovih obveza.

Članak 36.

Tijekom nastavnog procesa, studenti su dužni odnositi se s poštovanjem i uvažavanjem prema svim sudionicima u nastavi, uključujući pacijente, laboratorijske životinje, odnosno tijela ili dijelove tijela osobe ili umrle osobe.

Student je dužan poštivati tajnost podataka i svih informacija do kojih dođe u kontaktu s pacijentom. O ovoj obvezi studente je dužan upozoriti predmetni nastavnik.

Članak 37.

Studenti ne smiju sudjelovati u nastavi ukoliko su pod utjecajem alkohola ili opojnih sredstava.

Članak 38.

Priziv savjesti, sukob interesa, poznanstvo i sličan odnos s pacijentom, koji studentu onemogućava sudjelovanje u vježbi, smatra se opravdanim razlogom za izuzeće od sudjelovanja u vježbi. Student je dužan navedene razloge priopćiti predmetnom nastavniku koji ih treba uvažiti te studentu omogućiti nadoknadu vježbe.

Članak 39.

Student nema pravo vršiti bilo kakav oblik prisile nad pacijentom koji odbija sudjelovanje u vježbama.

Članak 40.

Omalovažavanje uspjeha, ismijavanje postignutih rezultata, uništavanje akademskog rada ili napora drugih studenata smatra se težom povredom Kodeksa.

Članak 41.

Plagiranje i krivotvorenje ideja, radova ili dijelova radova drugih, smatra se teškom povredom ovog Kodeksa. S tim pojavama studente su dužni upoznati predmetni nastavnici, a upozorenje o sankcijama u takvim slučajevima treba biti sastavnim dijelom mrežne stranice Fakulteta.

Članak 42.

Student ima pravo biti naveden kao koautor znanstvenog rada ukoliko je to zaslužio te pridonio izradi znanstvenog rada.

Odnos studenata prema imovini

Članak 43.

Neprijemnim se smatra svako iznošenje i uništavanje nastavnog materijala, kemikalija, knjiga i druge imovine Fakulteta izvan Fakulteta bez prethodnog dopuštenja nadležnih osoba.

Težom povredom ovog Kodeksa smatra se nevraćanje u roku posuđenih knjiga kao i druge imovine Fakulteta, nastavnika ili drugog studenta.

Studenti i Etičko povjerenstvo za zaštitu akademske čestitosti, čuvanje dostojanstva i promicanje ugleda Fakulteta

Članak 44.

Sukladno članku 24. *Etičkog kodeksa nastavnika, suradnika i znanstvenika Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci*, studenti se potiču da o pojavama na Fakultetu koje ocjenjuju neetičkim, pojave kršenja ili neprovođenja ovog Kodeksa, kao i o problemima s kojima se suočavaju, informiraju, upozoravaju i pokreću postupak ocjene etičnosti pred Etičkim povjerenstvom za zaštitu akademske čestitosti, čuvanje dostojanstva i promicanje ugleda Fakulteta. Zajedničkim etičkim djelovanjem kao i predloženim, te donesenim rješenjima studenata, nastavnika, suradnika i znanstvenika Fakulteta stvaraju se uvjeti za oživotvorenje načela i vrijednosti akademske zajednice.

Povjerenstvo iz prvog stavka ovog članka i dekan postupat će, u slučaju zaprimljene prijave, sukladno Članku 24. odnosno Članku 25. *Etičkog kodeksa nastavnika, suradnika i znanstvenika Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci*.

Završne odredbe

Članak 45.

U skladu s dobrom studentskom praksom, s odrednicama ovog Kodeksa treba upoznati studente u prvom mjesecu njihova studiranja na Fakultetu. Cjeloviti tekst Kodeksa treba biti dostupan svim studentima na mrežnim stranicama Fakulteta.

Članak 46.

Ovaj Kodeks podliježe promjenama i amandmanskim izmjenama sukladno znanstveno-tehnološkom razvoju i njemu odgovarajućim promjenama u nastavnom procesu koji se odvija na Fakultetu.

Članak 47.

Ovaj Kodeks stupa na snagu danom njegova usvajanja na sjednici Fakultetskog vijeća.

Klasa: 003-06/12-02/154
Ur. broj: 2170-24-01-12-1
U Rijeci, 28. ožujka 2012.

D E K A N

Prof. dr. sc. ALAN ŠUSTIĆ